

در خصوص شهر تعاریف مختلفی را می توان ارائه داد. موضوع بحث این است که اگر بخواهیم یکی از موارد تعریف شهر را عنوان کنیم. پیچیدگی خاصی را ایجاد می کند. یعنی معنی شهر به اندازه خود آن پیچیده و غیر ثابت است شهر مجموعه ای از ترکیب عوامل طبیعی، اجتماعی و محیط های ساخته شده به وسیله انسان است. جمعیت در این مجموعه به صورت منظمی درآمده و آداب و رسوم و سنتی را برای خود ابداع کرده سطوح مختلف در این زمینه شکل می گیرد و به عنوان اشکال اجتماعی خود را نمایش می دهد که باعث می شود طبیعت دچار تغییر و دگرگونی گردد و جای خود را به اشکال اجتماعی می دهد. با گذشت زمان گستردگی خاصی بوجود می آید و محیط زیادی را در بر می گیرد و قالبی به نام فضای شهری می سازد. بر این اساس شهر یک شکستگی اجتماعی است با رویکرد زمانی، که ذاتی اما مدنی است.

شهر در اثر زایش زمان صورت می گیرد و آفرینش می باشد از نوع تاریخی که تاریخ را در خود جای می دهد و آن را فرا می گیرد. شهر محل زندگی مردمی است که همیشه در تکاپو و تلاش می باشند شهر در هر زمان حیات و مرغوبیت زندگی زندگی خود را مدیون ارتباط میان محیط انسانی با ویژگی اقتصادی - اجتماعی - فرهنگی مربوط به خود از یک سو و محیط کالبدی به معنی فضای ساخته شده از سوی دیگر است. در کنجکاوی این حرکت و عبور تاریخی به مقطعی از زمان می رسیم که شهر نشینی دستخوش تغییرات بسیاری شده است. که در این بین آسیب پذیرترین محیط ها، محیط کالبدی فرهنگی شهر است. در واقع، موضوعی را که به عنوان بافت تاریخی شهرمان، دلسوزانه در تلاش برای حفظ آن هستیم، کاشه یافته موجودیت و میراثی با ارزش است و در حال حاضر استدلال و ابزارها و نیاز عمومی برای نگهداری و تعهد زندگی آن کافی نیست. شاید بزرگترین دلیل همان تقلیل معناست ارزش های شایسته فرهنگی موجود برای ایفای نقش در این عرصه الزامی است و این حیاط بیش از آن که فضای برای تماشا باشد، فضایی است برای بودن، زیستن و شدن.

برای تجدید حیاط این محیط در نخستین گام برقراری ارتباط و امتزاج کاملی که بیش از این بین عرصه و محیط طبیعی شهر برقرار بود الزامی است. محافظت این هویت فرهنگی می طلبد که سایر بخش های شهر و رویدادهای آن. خود را حداقل در مسیر و در افق های نگاه او در شیوه ارتباطش با عرصه زیست محیطی با او و مشاوره هماهنگ سازند به همین دلیل دیدگاه ها به محیط طبیعی شهر صرفاً معطوف به شرایط زیست محیطی نخواهد بود بلکه به دنبال احیا و بروز ویژگی های فرهنگی نهفته در آن است.

نظام مدیریت شهری مسئول برقراری توازن است، و به دنبال پیدا کردن راه هایی است تا شرایط کار و زندگی را برای کلیه شهروندان خود فراهم کند. نظارت و مدیریت شهری عناصری کلیدی در توسعه شهری هستند و رشد سریع جمعیت شهری از لحاظ پشتیبانی مالی تنگناهای برای مدیران شهری به وجود آورده اند چیزی که امروزه در همه شهرهای جهان اشتراک دارد وجود پدیده ها و مشکلات شهری غیر قابل انکاری است که باید برای حل آنها و به نظم در آوردن مسائل شهری، مدیریتی متناسب اعمال شود که همان مدیریت شهری است. / در اغلب شهرها نیز محدودیت منابع رکود رشد اقتصادی و رشد پدیده شهر نشینی به عنوان معضلات مدیریت شهری مطرح می گردد. چرا که در مدیریت شهری هدف کسب امتیاز برای اقلیتی ثروتمند و خوشبخت و صرف نظر کردن از اکثریتی فقیر نیست.

برای اجرای شدن طرح ها و هدف ها ابتدا لازم است تا زیر ساخت های مورد نیاز در شهرها برای تدوین سیاست های لازم فراهم شود.

در تدوین یک سیاست جامع شهری و برای ایجاد یک چارچوب گسترده برنامه ریزی راهبرد شهر پنج حوزه کلیدی باید به طور دقیق مورد بررسی قرار گیرد تا 3 هدف اساسی مدیریت شهری یعنی:

- بهبود شرایط کار و زندگی

- تشویق و توسعه پایدار اقتصادی و اجتماعی

- و حفاظت از محیط فیزیکی

حاصل آید این حوزه ها عبارتند از:

حوزه کلیدی زمین: منظور ارزیابی و نحوه عمل بازار زمین، نوع قیمت ها، برنامه ریزی کاربردی زمین، مدیریت زمین های عمومی و مدیریت زمین های خصوصی.

حوزه کلیدی حمل و نقل: اهمیت حمل و نقل برای بهبود بهره وری اقتصادی و ارتقای کیفیت زندگی، استفاده از منابع و کیفیت مطلوب شهری بر کسی پوشیده نیست.

حوزه کلیدی زیر ساخت ها و خدمات: یکی از پیام های کلیدی مدیریت شهری، فراهم آوردن خدمات شهری کارا و قابل اعتماد برای همه افراد جامعه است. (قشر مرفه و غیر مرفه)

حوزه کلیدی توان مالی: از دیگر وظایف مدیران شهر، مدیریت مالی شهر است.

حوزه کلیدی بهبود ساختار سازمانی: هدف نهایی این آموزش بهبود و کارایی سازمان است.

با بررسی دقیق و محاسبات طرح های شهری و هماهنگی سایر ارگان های زیربط در شهر از جمله شهرداری ها که مسئول عمده مدیریت در شهرها می باشند، می بایست با به روز کردن طرح ها و پرهیز از هرگونه بوروکراسی و کاغذ بازی موجب تحولی عظیم و بازسازی مستمر در این نهادهای شهری گردند. تا با هماهنگی و مدیریت صحیح و برخوردار از اطلاعات فنی لازم و برخوردار از توان مالی و در نظر گرفتن همه ی اقشار جامعه بتوانند به مدیریتی صحیح و جامع به خصوص در شهرها دست یابند. تا اینکه سیستم مدیریت شهری ما از این ایستایی و کندی به مجموعه ای هماهنگ و هم رنگ همه ی ارگان های مربوطه در بیاید. تا به یک یکپارچگی و نهایتاً انتظام برسد.

محمد جواد مرادی (کارشناس ارشد مدیریت برنامه ریزی)

عضو شورای مشورتی استاندار مازندران

عضو شورای مشورتی فرماندار ساری

کارمند بانک ملی مازندران